

Міністерство освіти і науки України
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Навчально-науковий інститут філології
Кафедра теорії та практики перекладу романських мов
імені Миколи Зерова

**ОСОБЛИВОСТІ ВЖИВАННЯ ПЕРИФРАСТИЧНИХ КОНСТРУКЦІЙ
З ІНФІНІТИВОМ В ЕСЕ ХОСЕ ОРТЕГИ-І-ГАССЕТА “LA REBELIÓN DE
LAS MASAS” ТА ВІДТВОРЕННЯ ЇХ В УКРАЇНСЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ**

Кваліфікаційна робота

освітнього ступеня «бакалавр»
студентки 4 курсу бакалаврату
освітньої програми «*Переклад з
іспанської та з англійської мов*»,
спеціальність – *035 Філологія*

Сніжани Павлівни КАЛАЧИНСЬКОЇ

Науковий керівник:

к. філол. н., доц. Ольга КАЛУСТОВА

Рецензент:

к. філол. н., асист. Ірина ШИЯНОВА

«Допущено до захисту»

на засіданні кафедри
теорії та практики перекладу
романських мов імені Миколи Зерова

Протокол № 9/1 від «21» червня 2024 року

завідувач кафедри (підпис)
д.філол.н., проф. Ірина СМУЩИНСЬКА

Київ
2024

АНОТАЦІЯ

Робота присвячена темі «Особливості вживання перифрастичних конструкцій з інфінітивом в есе Хосе Ортеги-і-Гассета *«La rebelión de las masas»* та відтворення їх в українському перекладі».

Актуальність дослідження полягає в необхідності більш повного і системного вивчення засобів відтворення перифрастичних конструкцій з інфінітивом в іспанському-українському перекладі, оскільки дані граматичні конструкції є прикладом безеквівалентних одиниць.

Об'єктом дослідження слугують перифрастичні конструкції з інфінітивом як особливе граматичне явище іспанської мови, а предметом дослідження виступають засоби їх відтворення в українській мові.

Метою даної роботи є визначення і аналіз засобів відтворення перифрастичних конструкцій з інфінітивом в українській мові. Завдання роботи полягають в аналізі загального перекладознавчого контексту теми, дослідженні і класифікації перифрастичних конструкцій з інфінітивом в іспанській мові, аналізі їх функціонування в есе Хосе Ортеги-і-Гассета *«La rebelión de las masas»* та виявленні основних засобів їх відтворення в українському перекладі.

За результатами дослідження було визначено найпоширеніші засоби відтворення перифрастичних конструкцій з інфінітивом в українському перекладі, а також додаткові аспекти, які можуть вплинути на їхній вибір.

У роботі було проаналізовано фрагменти есе Хосе Ортеги-і-Гассета *«La rebelión de las masas»*, які включають перифрастичні конструкції з інфінітивом, і відповідно фрагменти їхнього перекладу. Виявлено, що вибір засобів перекладу залежить від того, наскільки вони відповідають семантичному значенню інфінітивної конструкції. Найпоширенішими засобами відтворення є складені дієслівні присудки і дієслова доконаного виду. Для перекладу модальних конструкцій найчастіше використовуються модальні дієслова перед інфінітивом, а для часових — прислівники перед дієсловами доконаного або недоконаного виду.

Загальні висновки підкреслюють, що необхідність дотримання контекстуальної і стилістичної відповідності між оригіналом і перекладом може вимагати використання інших засобів і перекладацьких трансформацій.

Ключові слова: *перифрастичні конструкції з інфінітивом, безеквівалентність, мовні засоби перекладу, іспансько-український переклад.*

ABSTRACT

The Bachelor's thesis is devoted to the topic "Peculiarities of the use of verbal structures with the infinitive in the essay of Jose Ortega y Gasset "La rebelión de las masas" and their reproduction in the Ukrainian translation."

The relevance of the research lies in the need for a more complete and systematic study of the means of translating verbal structures with the infinitive in the Spanish-Ukrainian language pair since these grammatical constructions are examples of non-equivalent units.

The study object is verbal structures with the infinitive as a special grammatical phenomenon of the Spanish language, and the means of their translation into Ukrainian are the subject of the study.

The aim of this study is to determine and analyze the lexical and grammatical means of translating verbal structures with the infinitive into the Ukrainian language. The objectives are to analyze the general translational context of the topic, study and classify verbal structures with the infinitive in the Spanish language, analyze their functioning in the essay of Jose Ortega y Gasset "La rebelión de las masas", and identify the main means of their translation into the Ukrainian language.

According to the results, the most common means of translating verbal structures with the infinitive were determined, as well as additional aspects that may influence their choice.

The fragments of Jose Ortega y Gasset's essay "La rebelión de las masas", which include verbal structures with the infinitive, and, accordingly, fragments of their translation into Ukrainian were analyzed in the research. It was found that the choice of means for their translation depends on how well they correspond to the semantic meaning of a verbal structure. The most common means are compound verb predicates and perfective verbs. Modal verbs before the infinitive are most often used to translate modal structures, and adverbs before perfective or imperfective verbs are used for temporal structures.

The general conclusions emphasize the need to maintain contextual and stylistic correspondence between the original and the translation may require the use of other means and translation transformations.

Keywords: *verbal constructions with the infinitive, non-equivalence, means of translation, Spanish-Ukrainian language pair.*

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВІДТВОРЕННЯ ПЕРИФРАСТИЧНИХ КОНСТРУКЦІЙ З ІНФІНІТИВОМ В ІСПАНСЬКО-УКРАЇНСЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ	6
1. 1. Проблематика відтворення перифрастичних конструкцій з інфінітивом в сучасному перекладознавстві.....	6
1. 2. Функції інфінітива в іспанській та українській мовах	10
1. 3. Види і характеристики перифрастичних конструкцій з інфінітивом	12
1. 3. 1. Модальні інфінітивні конструкції	13
1. 3. 2. Часові інфінітивні конструкції	16
1. 3. 3. Видові інфінітивні конструкції.....	17
1. 4. Функціонування перифрастичних інфінітивних конструкцій в есе Хосе Ортеги-і-Гассета «La rebelión de las masas».....	21
Висновки до розділу 1.....	23
РОЗДІЛ 2. ВІДТВОРЕННЯ ПЕРИФРАСТИЧНИХ КОНСТРУКЦІЙ З ІНФІНІТИВОМ В ПЕРЕКЛАДІ В. БУРГГАРДТА	26
2. 1. Відтворення модальних перифрастичних конструкцій.....	26
2. 2. Відтворення видових перифрастичних конструкцій.....	31
2. 3. Відтворення часових перифрастичних конструкцій	34
Висновки до розділу 2.....	39
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	42
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	46
RESUMEN	I

ВСТУП

Проблеми відтворення певних мовних явищ та граматичних конструкцій не дарма привертають увагу вчених-перекладознавців: дослідження цих питань має ключове практичне значення для реалізації перекладу, оскільки міжмовні відмінності у лексичних та граматичних засобах часто вимагають перебудови мовної структури речення, від правильного виконання якої залежить адекватність та еквівалентність перекладу, тобто вихідного повідомлення. Особливо це стосується мовних одиниць, які існують у вихідній мові, однак не мають прямих структурних відповідників в мові перекладу. Найбільше подібні явища досліджувалися на лексичному та граматичному рівні [13]. До безеквівалентних одиниць в мовній парі іспанська-українська відносяться такі неозначно-особові форми як герундій та інфінітив, зокрема перифрастичні конструкції з герундієм і інфінітивом. Проте якщо відносно конструкцій з герундієм дослідники вже виробили певні підходи і стратегії перекладу [24], то перифрастичні конструкції з інфінітивом залишаються менш дослідженими, незважаючи на їх поширене використання в іспанській мові. Про це свідчить обмежена кількість теоретичного матеріалу, що стосується засобів відтворення цього синтаксичного явища. Необхідність більш повного і системного вивчення даної проблеми підкреслює важливість її дослідження для практики перекладу. Сукупність цих чинників зумовлює **актуальність теми**.

Таким чином, **об'єктом дослідження** виступають перифрастичні конструкції з інфінітивом як особливе граматичне явище іспанської мови, а **предметом дослідження** слугують засоби їх відтворення в українській мові.

Аналіз труднощів та мовних засобів перекладу базуватиметься на теоретичних положеннях, що викладені в навчальних матеріалах таких перекладознавців як Гетьман З. О., Орлова І. С., Верба Г. Г., Арутюнова Н. Д. та ін. і наукових статтях.

Емпіричним матеріалом дослідження слугують оригінальні фрагменти соціально-філософського трактату Хосе Ортеги-і-Гассета «*La rebelión de las masas*» з використанням інфінітивних конструкцій та відповідні фрагменти їхнього перекладу, виконаного Вольфрамом Бурггардтом (у кількості 100).

Мета даної роботи — визначити і проаналізувати засоби перекладу перифрастичних конструкцій з інфінітивом з іспанської мови на українську мову.

Досягнення мети дослідження передбачає реалізацію **наступних завдань**:

- проаналізувати загальний перекладознавчий контекст обраної теми;
- дослідити перифрастичні конструкції з інфінітивом в іспанській мові та їхню класифікацію;
- проаналізувати функціонування перифрастичних конструкцій з інфінітивом в есе Хосе Ортеги-і-Гассета «*La rebelión de las masas*»;
- виявити основні засоби відтворення перифрастичних конструкцій з інфінітивом в перекладі.

Методи дослідження зумовлені метою, поставленими завданнями та фактичним матеріалом. У роботі було використано наступні методи: аналіз і синтез; гіпотетичний метод; експериментальний метод; лінгвістичне спостереження; індуктивний метод; дедуктивний метод; описовий; порівняльно-зіставний; метод кількісних підрахунків.

Теоретичне значення кваліфікаційної роботи зумовлене її внеском у дослідження перешкод перекладу і перекладацьких труднощів, які виникають через безеквівалентність категорій перифрастичних конструкцій з інфінітивом.

Практичне значення дослідження полягає в тому, що його матеріали і результати можна використовувати під час курсу порівняльної граматики і стилістики, теорії і практики перекладу.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків до розділів, загальних висновків, списку використаних джерел та резюме роботи іспанською мовою.

У першому розглядається проблематика відтворення перифрастичних конструкцій з інфінітивом в сучасному перекладознавстві, функції інфінітива в іспанській та українській мовах, види і характеристики перифрастичних конструкцій з інфінітивом, функціонування перифрастичних інфінітивних конструкцій в есе Хосе Ортеги-і-Гассета «*La rebelión de las masas*».

У другому розділі розглядається відтворення модальних, часових і видових інфінітивних конструкцій в перекладі В. Бурггардта.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВІДТВОРЕННЯ ПЕРИФРАСТИЧНИХ КОНСТРУКЦІЙ З ІНФІНІТИВОМ В ІСПАНСЬКО-УКРАЇНСЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ

1. 1. Проблематика відтворення перифрастичних конструкцій з інфінітивом в сучасному перекладознавстві

Для синтаксису іспанської мови характерна наявність великої кількості варіативних граматичних конструкцій, таких як конструкції з дієприкметником минулого часу, простим і складним герундієм, простим і складним інфінітивом тощо. Проте якщо відносно перших двох різновидів в українській мові існують симетричні риси (наприклад, дієприкметникові та дієприслівникові звороти), то з інфінітивними складається протилежна ситуація асиметрії, адже в українській немає відповідного синтаксичного явища. Зважаючи на це, найперша проблема, що постає при спробі відтворити дані конструкції засобами української мови — безеквівалентність.

Для того, щоб її подолати, варто вдатися до аналізу відповідних теоретичних матеріалів, де розглядаються способи перекладу цих синтаксичних одиниць. Однак у даному випадку можливості обмежені через недостатню кількість навчальних та наукових праць, присвячених цій темі. Перед нами стоїть завдання спробувати дослідити, які лексичні й граматичні засоби використовуються для відтворення перифрастичних конструкцій з інфінітивом в перекладі, адже, як ми знаємо, переклад починається із суто лінгвістичного рівня [1, с. 8]. Також ми спробуємо визначити, що саме впливає на вибір цих засобів на основі наявних перекладознавчих матеріалів.

Однією з найуживаніших конструкцій є *ir a + infinitivo*, яка вказує на дію, що скоро відбудеться у майбутньому. Арутюнова Н. Д. наводить наступний приклад її перекладу в мовній парі іспанська-російська: «*Voy a verle mañana. — Завтра я его увижу*» [1]. Як вказано у поясненні до цього прикладу і як можна помітити, допоміжне дієслово не перекладається; натомість відтінок дії передається за

допомогою майбутнього часу, а головне дієслово перекладено його прямим еквівалентом. Отже, основний зміст виражено дієсловом «*ver*» і його українським відповідником, а «*ir*» лише надає йому певного відтінку, що вказує на майбутній час. Тобто у даному випадку «*ir*» частково втратило свою семантику і приймає лише часове значення. Можна припустити, що відтворення цього часового відтінку і є основною метою перекладу, якої у даному випадку досягли за допомогою використання граматичного засобу. Проте можливий також інший варіант перекладу, у якому допоміжне дієслово передається за допомогою відповідника «собираться» («збиратися»): «*Le voy a invitar uno de esos días*». — «Я собираюсь пригласить его на днях» [1].

Арутюнова Н. Д. додає, що хоча дана перифрастична конструкція використовується лише в двох часах — теперішньому (*Presente*) і минулому незавершеному (*Pretérito Imperfecto*), інколи вона також вживається в минулому завершеному часі (*Pretérito Indefinido*). Однак за такого використання вся перифраза змінює своє значення: «*Fue a hablar y no pudo decir palabra*». — «Он попытался заговорить и не смог сказать ни слова». У даному випадку змінена семантика стосується видової ознаки дії, тобто етапу її розгортання (було зроблено спробу її виконати) [1, с. 24].

Наприклад, конструкцію *echarse a + infinitivo* також можна віднести до видових, а саме інхоативних перифрастичних конструкцій — таких, що позначають початок дії. У даному випадку перифраза означає дію, що відбулася раптово. За значенням їй також відповідають *romper a + infinitivo* та *soltarse a + infinitivo*. Розглянемо приклад перекладу: «*Eché a correr como un loquito con alas*». — «Я вибіг з класу як божевільний, наче в мене вирости крила» (Rivas) [4, с. 274]. Ми бачимо, що конструкцію, подібно до того, як це було в першому прикладі, перекладено за допомогою видового дієслова dokonanoї форми. Це дієслово також несе в собі інхоативну семантику і є кращим варіантом, аніж, наприклад, складений дієслівний присудок почати + дієслово недоконаного виду, адже воно точно відображає додаткове значення раптовості.

Однак не до всіх перифрастичних конструкцій можна застосувати такі самі засоби перекладу: наприклад, *tener que + infinitivo* відтворюється за допомогою модальних дієслів *мати, мусити, доводиться* або прислівників *треба, потрібно* чи дієслова *повинен* + інфінітив доконаного / недоконаного виду [11; 17]. Якщо звернути увагу на те, що ця конструкція має модальне значення повинності, вибір таких лексичних засобів отримує пояснення, адже вони цілком його передають. Подібну семантику включають в себе також конструкції *deber + infinitivo* та *haber de + infinitivo*.

При перекладі конструкції *deber de + infinitivo* слід звертати увагу на контекст, оскільки вона часто набуває значення припущення або ймовірності. У цьому випадку застосовується перекладацька трансформація опущення, і семантичний відтінок передається з використанням прислівників *певно, либонь* чи вставних слів *мабуть, напевно, певно* відповідно. На основі наведених прикладів вже можна зробити висновок про те, що вибір тих чи інших засобів при перекладі залежить від того, наскільки точно вони відповідають конструкції семантично, тобто відтворюють її значення. У випадку можливості застосування декількох варіантів перекладу надавати перевагу слід тому, який краще передає значення перифрази саме в контексті повідомлення.

Так, підгрупа інфінітивних конструкцій, що виражає повторюваність дії і включає такі перифрази як *soler + infinitivo* та *acostumbrar + infinitivo*, може перекладатися за допомогою декількох засобів: додавання прислівників *зазвичай, здебільшого* до дієслова; складений присудок *звикнути, призвичаїтись* з дієсловом; *мати звичку* + дієслово недоконаного виду (у теперішньому або минулому часі).

Перифрастична конструкція *volver a + infinitivo* має значення «знову щось робити», тобто означає повернення до якоїсь дії. Її можна перекласти, використавши прислівники *знову, ще раз* тощо, які виступають обставинами часу, перед дієсловом доконаного виду [11].

Семантичне значення конструкцій, що слугують для вираження завершення дії, так само часто відтворюється при перекладі за допомогою прислівників. Наприклад, до даної підгрупи належить перифраза **acabar de + infinitivo**, яка перекладається як *щойно, тільки-но, саме* + дієслово доконаного виду: *La luna acababa de esconderse tras una flota de nubes y caminamos a tientas hasta el chamizo (Goytisoló).* — Місяць **саме зайшов** за густі хмари, і ми навпомацки добирались до бару [4, с. 273].

Схожа, однак відмінна за значенням перифраза **acabar por + infinitivo** («нарешті щось зробити») відтворюється прислівниками *зрештою, нарешті, врешті-решт* + дієслово: *Acabarás por comprender todas las reglas gramaticales.* — *Врешті-решт ти зрозумієш граматичні правила.* Синонімічна конструкція **llegar a + infinitivo** означає дію, яка добігає кінця до певного моменту, і має додаткове підсилююче значення. Її може бути передано за допомогою форми доконаного виду (*El proyecto, sin embargo, nunca llegó a realizarse.* — *Проте цей план так ніколи і не здійснився*). У деяких випадках відтінок підсилення можна відтворити часткою навіть (*Se pelearon y llegaron a amenazarse de muerte.* — *Вони посварилися і навіть погрожували вбити один одного*) [7; 14, с. 227].

Підсумовуючи викладений аналіз, міжмовна невідповідність вимагає користування різними мовними засобами при перекладі через неможливість точного відтворення даних конструкцій, однак необхідність передачі стилістичних і семантичних особливостей залишається пріоритетною.

Загалом перифрастичні конструкції з інфінітивом найчастіше відтворюються в українському перекладі за допомогою складених дієслівних присудків або дієслів доконаного виду. Так, конструкції, що позначають раптовий початок дії — **echarse a + infinitivo, romper a + infinitivo** та **soltarse a + infinitivo** — часто перекладаються видовими дієсловами доконаної форми. Для перекладу граматичних конструкцій з модальним значенням повинності, таких як **tener que + infinitivo, deber + infinitivo** та **haber de + infinitivo** перекладознавці пропонують відповідно використовувати модальні дієслова з інфінітивом, а для передачі тих

конструкцій, що набувають значення ймовірності чи припущення, обирати прислівники. Використання прислівників перед дієсловами є доволі поширеним засобом перекладу перифрастичних інфінітивних конструкцій різної семантики, однак в деяких випадках вони можуть бути замінені іншими лексичними засобами в залежності від контексту. Наприклад, повторюваність дії, виражена перифразами *soler + infinitivo* та *acostumbrar + infinitivo*, може бути відтворена як додаванням прислівників, так і за допомогою складених дієслівних присудків. Конструкції, що виражають завершення дії, такі як *acabar de + infinitivo* та *acabar por + infinitivo* зазвичай перекладаються за допомогою прислівників, що вказують на завершення.

Для того, щоб обрати найдоцільніший спосіб перекладу, слід вміти чітко розрізняти відтінки значень, які можуть об'єднувати граматичні конструкції в відповідні семантичні групи.

Отже, вибір засобів перекладу напряму залежить від того, до якої семантичної групи належить та чи інша конструкція.

1. 2. Функції інфінітива в іспанській та українській мовах

Інфінітив — це початкова форма дієслова, яка позначає дію в процесі її виконання без вираження способу, часу, числа або особи; це незмінна форма. В іспанській мові інфінітив складається з основи та закінчень **-ar**, **-er**, **-ir** [23].

Королівська академія іспанської мови визначала інфінітив як субстантивовану форму дієслова зі значенням абстрактного іменника, що виражає дію того самого дієслова [2]. Стає зрозуміло, що іспанський інфінітив має характеристики як дієслова, так і іменника, і може виконувати їхні функції у реченні. Однак з огляду на об'єкт нашого дослідження, ми зупинимо нашу увагу саме на його дієслівних функціях.

Серед дієслівних властивостей інфінітива можна виділити наступні [2, с. 203-204]:

- з точки зору категорії стану в іспанській мові інфінітив може набувати форми як активного (*amar, haber amado*), так і пасивного стану для перехідних дієслів: «*No tenía duda alguna de ser amado por Rosario*» (B. Pérez Galdos);
- інфінітив може приймати відносне часове значення й передавати одночасність дії обставини з дією присудка: «*Y sin esperar a más, resueltamente y bramando de ira... salid de la sala y de la casa*» (B. Pérez Galdos). Також він може виражати попередність дії перед дієсловом-присудком: «*Al acabar, andábamos los tres a medios pelos*» (J. Goytisolo);
- перехідності та неперехідності: «*Quería oscurecer la fama de los antepasados*» (R. Pérez de Ayala);
- можливість інфінітива набувати значення наказового способу або (рідше) інших способів: «*Resistir a todo trance*» (B. Pérez Galdos); «*¡A leer, a leer! — gritaron seis o siete voces*» (B. Pérez Galdos);
- розміщення займенників у постпозиції до інфінітива (як і при дієслові наказового способу) у випадках, коли форми давального відмінка передують формам знахідного відмінка: «*Debí figurármelo. Quizá la espera a usted y yo... Perdóneme. Ni yo mismo sé por qué lo he hecho*» (J. Goytisolo); «*Es que yo puedo facilitárselos cuando usted quiera*» (A. Palacio Valdés);
- предикативність, проявлена в тому, що хоча інфінітив не може сам по собі виступати простим присудком у реченні, він здатен виражати логічний предикат і мати власний «підмет», який слугує для вираження суб'єкта судження. У цьому випадку інфінітив і його «підмет» утворюють абсолютну конструкцію, що в граматичному плані виступає відокремленим членом простого речення: «*En la puerta de la barraca estaba la mujer rodeada de los pequeños esperando impaciente, por ser ya pasada la hora de comer*» (V. Blasco Ibáñez);

— іспанський інфінітив може утворювати з допоміжними дієсловами **модальні, часові та видові граматичні конструкції**, а з напівдопоміжними — лексико-синтаксичні описові конструкції, що виконують в реченні функцію простого або складного дієслівного присудка.

На відміну від іспанської мови, інфінітив в українській мові не може формувати подібних граматичних конструкцій з допоміжними дієсловами, однак здатен утворювати синтаксичний зв'язок з іншим дієсловом і таким чином виступати у функції складеного дієслівного присудка. У цьому випадку обидва дієслова можуть стосуватися одного суб'єкта дії або виражати дію різних суб'єктів: *«Давне «занедужав я в дорозі» мусив я, звичайно, повторить» (М. Рильський); «Полковник зупинив поглядом Єпіфанія, наказав мовчки **стояти**» (Р. Іваничук)*, — тоді як перифрастичні конструкції з інфінітивом в іспанській мові завжди пов'язані лише з одним суб'єктом дії, оскільки всередині них відсутні синтаксичні зв'язки між дієсловами. Вони становлять єдиний дієслівний предикат. Симетричною рисою, однак, є те, що у випадках обох синтаксичних явищ іспанської та української мови допоміжні дієслова характеризуються послабленим лексичним значенням.

На основі цього порівняння між функціями інфінітива в обох мовах можна закріпити твердження про те, що перифрастичні інфінітивні конструкції не мають прямих структурних відповідників в українській мові, а отже, для виконання перекладу необхідно вивчення їхніх особливостей. Розглянемо детальніше специфіку інфінітивних дієслівних перифраз у наступній главі.

1. 3. Види і характеристики перифрастичних конструкцій з інфінітивом

Перифрастичними конструкціями в іспанській мові називають синтаксичні словосполучення, що складаються з двох або більше дієслів: допоміжне дієслово, що стоїть першим, поєднується зі смисловим дієсловом у безособовій

формі (тобто у формі інфінітиву, герундія або дієприкметника). Такі синтаксичні словосполучення мають дві характерні особливості: 1) в них завжди узгоджується з підметом лише перший компонент, хоча залежно від контексту він може зберігати свою початкову форму, тоді як форма другого дієслова залишається незмінною; 2) дієслово, що стоїть на початку, має виключно граматичне значення, а те, що слідує за ним, виражає лексичний зміст словосполучення [27; 30]. Як вже було зазначено, в даних словосполученнях між компонентами немає синтаксичного зв'язку, оскільки вони формують єдиний дієслівний предикат.

З усіх перифрастичних конструкцій інфінітивні описувалися лінгвістами найменше, оскільки важко пояснити принципи формування їхньої структури: такі конструкції можуть утворюватися як безпосередньо (*suele estudiar; puede venir*), так і з використанням прийменника (*ha de cumplir*) або «*que*» (*tiene que hacerlo; hay que traer*), чію граматичну категорію навіть важко визначити, оскільки у випадку даних конструкцій його призначення не збігається повністю з функціями прийменника. Семантичне і синтаксичне призначення прийменників *a*, *de* і *por*, що найчастіше використовуються в перифрастичних конструкціях з інфінітивом, також залишається невизначеним, адже неможливо стверджувати, що, наприклад, у реченні «*Voy a analizarlo*» прийменник вказує на напрямок дії [27].

За семантичною класифікацією, дієслівні конструкції з інфінітивом поділяються на три види: модальні, часові та видові [6]. Видові інфінітивні конструкції можна розділити на три підгрупи, що позначають різні додаткові відтінки дії. Розглянемо кожен з перерахованих видів детально в наступних підрозділах, оскільки їхні характеристики можуть значно допомогти у відтворенні словосполучень при перекладі.

1. 3. 1. Модальні інфінітивні конструкції

Як можна зрозуміти, даний вид перифрастичних інфінітивних конструкцій виражає модальність, тобто відношення мовця до дії. Та чи інша дія може вважатися обов'язковою, необхідною, бажаною, можливою, ймовірною, виражати здатність і т. д. Модальність визначається за синтаксичною формою допоміжного дієслова. До модальних перифрастичних конструкцій з інфінітивом відносяться наступні: *poder + infinitivo*, *deber + infinitivo*, *deber de + infinitivo*, *tener que + infinitivo*, *haber de + infinitivo*, *haber que + infinitivo* тощо.

Для кращого розуміння проаналізуємо деякі з них окремо:

— *deber + infinitivo* та *deber de + infinitivo*:

Інфінітивна конструкція *deber + infinitivo* має значення обов'язку (*Debemos salir ya, o llegaremos tarde*), тоді як *deber de + infinitivo* виражає ймовірність чи припущення щодо виконання дії (*Debe de haberse quedado dormida*). В розмовній мові їх інколи ототожнюють, використовуючи обидві граматичні конструкції у значенні зобов'язання.

— *tener que + infinitivo*:

На відміну від *deber + infinitivo*, що вживається здебільшого у формальному контексті або виражає обов'язок, спираючись на суб'єктивні критерії (*Debemos darnos prisa*), *tener que + infinitivo* має значення обов'язку відповідно до об'єктивних критеріїв і є більш вживаним в іспанській мові (*Tengo que marcharme porque tengo una cita*). У другому значенні дана граматична конструкція також може використовуватися для вираження ймовірності, невпевненості мовця щодо стану речей або подій (*Tiene que haber pasado algo terrible*).

— *poder + infinitivo*:

Інколи ця перифрастична конструкція є близькою за значенням до *deber + infinitivo* та *tener que + infinitivo*, але вона також позначає здатність, можливість

виконання дії (*Este coche puede alcanzar los 200 km/h; Ya puedo mover la mano*) або її ймовірність (*En el mundo puede haber varios millones de minas terrestres*).

— *haber de + infinitivo*:

Подібно до попередніх конструкцій, *haber de + infinitivo* використовується здебільшого у значенні обов'язку, однак теж може набувати значення припущення та ймовірності: «*Un trabajador de esa empresa ha de ganar unos mil dólares por mes*» [39]. Таке використання даної конструкції переважно зустрічається в літературній мові.

Якщо звернути увагу на відмінності між їхніми значеннями, можна простежити, що перифрастичні конструкції з інфінітивом можуть виражатися двома категоріями модальності: персональною (радикальною) і безособовою (епістемічною). У першому випадку виражається здатність, обов'язок, намір особи по відношенню до чогось. Наприклад, в таких реченнях як: «*Felipe sabe nadar*»; «*Elisa quiere obtener una formación universitaria*»; «*Tengo que trabajar esta tarde*» тощо — виконавці дії виражають здатність, бажання та обов'язок відповідно. В епістемічній модальності, з іншого боку, певний стан речей розглядається як необхідний, можливий або ймовірний. Так, у реченнях: «*Felipe debe de ser un excelente nadador*», «*Elisa ha de obtener una formación universitaria*» — виражається ступінь впевненості мовця щодо певного стану речей, правдивості висловлюваного, його припущення. Безособові речення, що не містять підмета (*Puede hacer buen tiempo*), автоматично набувають епістемічної модальності [39, 28.6a-28.6c].

У випадках, коли два модальних дієслова слідують одне за одним, обидва з них можуть бути радикальними: «*Tienes que (1) poder (2) estar en la oficina a las cuatro en punto*» [39] — у цьому прикладі вони виражають зобов'язання бути здатним виконати вказівку. Так само перше дієслово може набувати епістемічної модальності, а друге — радикальної, якщо в реченні

зроблено припущення щодо здатності, бажання чи обов'язку виконати якусь дію: *Debió de (1) poder (2) abrir la puerta con una ganzúa* [39, 28.6e].

1. 3. 2. Часові інфінітивні конструкції

В граматиках іспанської мови останні два види переважно об'єднують в один (*las perífrasis tiempoaspectuales*), оскільки усі перифрастичні інфінітивні конструкції, окрім модальних, включають як значення часу, так і значення відтінку дії. Незважаючи на це, одне зі значень завжди переважатиме над іншим; саме за цим критерієм граматичні конструкції можна розділити на два окремих види.

Передусім до часової групи можна віднести конструкцію *ir a + infinitivo* [3], що заздалегідь вказує на наступну дію в майбутньому відносно моменту мовлення (у формах *Presente de Indicativo* та *Subjuntivo*) або дію відносно попереднього моменту (*Pretérito Perfecto Compuesto*, *Imperfecto de Indicativo*, *Subjuntivo*). У першому випадку її можна замінити майбутнім часом, а в другому — умовним способом (*Condicional*). Приклади: «*Yo creo que me voy a desmayar*» (*Santos Febres, Pez*); «*Si no ibas a estar en casa, podrías habérmelo dicho*» [39].

Перифрастичні інфінітивні конструкції, що використовуються для позначення повторення дії, тобто приймають значення «зазвичай», також входять до часової групи. Цими конструкціями є *soler + infinitivo* та *acostumbrar (a) + infinitivo*. Перша з них виступає в ролі узагальнення звичних або циклічних подій [3], а отже, не може позначати події, які відбулися лише раз, або стосуватися характеристики особи, тому, наприклад, речення «*En aquella época solía ser muy pobre*» є неправильним. *Acostumbrar (a) + infinitivo* має близьке значення до попереднього, але також може використовуватися для позначення здобуття якоїсь звички.

До часових конструкцій також відноситься *acabar de + infinitivo*, що позначає дію, яку було завершено щойно або декілька хвилин тому [3]. Через власне значення ця конструкція використовується не у всіх часах, а лише у формах *Presente de Indicativo* та *Pretérito Perfecto*.

Наостанок перифрастична інфінітивна конструкція *volver a + infinitivo* вказує на повторення дії, повернення до попереднього стану [3]. Інколи до неї може додаватися префікс *re-*, проте з деякими обмеженнями.

Отже, часові інфінітивні конструкції виражають момент, в якому відбувається дія.

1. 3. 3. Видові інфінітивні конструкції

Видові інфінітивні конструкції можна розділити на дві групи: ті, що позначають етап розгортання діяльності (підготовка, початок, переривання, завершення тощо) і ті, що висловлюють дію в рамках певної послідовності, тобто таку, що входить до низки певних ієрархічно впорядкованих дій. Перша група іспанською мовою називається «*las perífrasis factuales*», а друга — «*aspectuales*».

Семантичну різницю між цими двома різновидами видових інфінітивних конструкцій можна пояснити на прикладі порівняння значень *empezar a + infinitivo* та *empezar por + infinitivo*: перша конструкція означає початок дії (*empezar a leer un libro*), тоді як друга вказує на те, що дія є першою в низці складових якогось впорядкованого процесу і означає «почати з чогось» (*empezar por leer un libro*) [39, 28.10p].

Окрім першої конструкції, початок дії в загальному значенні також висловлює *comenzar a + infinitivo*. Окремо виділити можна граматичні конструкції, що виражають початок дії у значенні «приступати до чогось», такі як *ponerse, echar (se), romper, liarse + infinitivo*, які відрізняються рівнем раптовості початку діяльності [8]. Наприклад: «*Se puso a trabajar*» (дію

розпочато з певним наміром); «*Se echó a gritar*» (раптовий початок дії); «*Rompió a llorar*» (дія розпочалася дуже різко і раптово). До цього ряду інфінітивних конструкцій відноситься ***arrancar(se) a + infinitivo***, що, подібно до перерахованих, означає «почати дію дуже раптово або після затримки»: «*Cuando se lo conté, arrancó a llorar*». Близьке значення також має конструкція ***darle (a alguien) por + infinitivo***, яка виражає необґрунтоване волевиявлення і вказує на те, що хтось раптово почав займатись чимось, чого раніше ніколи не робив («*A mi marido le dio por tocar la guitarra*»).

Наступними слід перерахувати конструкції, які позначають переривання дії: ***dejar de + infinitivo***, ***cesar de + infinitivo*** і ***parar de + infinitivo***. Перша з них висловлює, що дію, яка виконувалася в певний момент або за звичкою, було припинено (проте не завершено): «*Había dejado de nevar*» (*Díez, Fantasmas*); «*He dejado de interesarme por mis sueños*» (*Umbral, Mortal*). Водночас ця перифрастична конструкція не містить інформації про те, чи буде відновлено дію в майбутньому. Вона також може використовуватися у значенні «не забути, не прогавити», однак у випадку такого використання її більше не можна віднести до видових інфінітивних конструкцій: «*El día que cierren la casa, no dejen de avisarme*» (*Fernández Santos, Extramuros*).

Перифрастична конструкція ***cesar de + infinitivo*** так само виражає припинення дії, проте відноситься до більш літературного мовного регістру. Існує невелика відмінність у значеннях між даною конструкцією і ***dejar de + infinitivo*** за умови використання їх в заперечних реченнях: як приклад, «*No cesen de avisarme*» не означатиме, що дію має бути виконано в якийсь певний час (як у випадку з «*No dejen de avisarme*»), а радше говоритиме про те, що дія має виконуватися безперервно [39, 28.11g].

Що стосується ***parar de + infinitivo***, ця конструкція так само позначає припинення дії або ситуації, проте майже ніколи не використовується для опису психічних процесів та емоційних проявів (такі речення як «*No paro de sorprenderme*» є прикладами її неправильного використання). Як наслідок того,

що в початковому значенні *parar* є дієсловом руху («зупинитися, припинити рух»), повна граматична конструкція не може приймати форми пасивного стану (тобто такі речення як «*Paró de ser útil*» не використовуються). Вона частіше використовується в заперечних реченнях, аніж в стверджувальних [39, 28.11h].

Останньою з першої групи є перифрастична конструкції, що стосуються завершення дії, такі як *terminar + infinitivo* та *acabar de + infinitivo*. Як вже було згадано, друга з них може позначати щойно завершену дію, що відносить її до часових конструкцій, проте вона також може приймати значення закінчення дії або процесу, що об'єднує її з *terminar + infinitivo*: «*Cuando acabaron de cenar, hablaron largo rato sobre los nuevos proyectos*» (Ferrero, Bélver); «*Apenas terminó de pronunciar la frase, su cabeza cayó, vencida, sobre el pecho*» (Martínez Salguero, Combate).

Що стосується другої групи видових інфінітивних конструкцій, як було зазначено на початку, туди входять конструкції, які виражають дію, що є складовою якоїсь ієрархічної послідовності, такі як *empezar por + infinitivo* («почати з чогось»). Прямо протилежне їй значення мають *acabar por + infinitivo* та *terminar por + infinitivo*.

Подібно до *acabar de + infinitivo*, конструкція *ir a + infinitivo* використовується не лише в часовому значенні, а й може набувати видових характеристик. Вона може передавати різні відтінки дії: наприклад, несподіване чи випадкове усвідомлення (*¡Voy a preparar una paella!*), невдалий намір або здогад.

Також до цієї групи відноситься *llegar a + infinitivo*: у випадку використання цієї конструкції виконана дія займає високу позицію на шкалі порівняно з іншими і, ймовірно, перевищує очікування мовця. Вона близька за значенням до «*alcanzar a*» та «*acertar a*».

Як підсумок, об'єкту нашого дослідження можна дати наступне визначення: перифрастичні конструкції з інфінітивом — це синтаксичні

словосполучення, які складаються з двох компонентів: допоміжного дієслова, яке втратило самостійне лексичне значення, та основного дієслова (інфінітива), який передає лексичний зміст словосполучення. Обидва дієслова складають єдину синтаксичну одиницю і передають характер дії, виражений усією конструкцією. У реченні виступають простим дієслівним присудком.

За семантичним критерієм, перифрастичні інфінітивні конструкції поділяються на модальні, часові і видові. Модальні інфінітивні конструкції виражають ставлення мовця до дії, яку мовець може вважати можливою, обов'язковою, сумнівною, бажаною тощо. До модальних перифрастичних конструкцій можна віднести такі конструкції як *poder + infinitivo, deber + infinitivo, deber de + infinitivo, tener que + infinitivo, haber de + infinitivo, haber que + infinitivo* тощо. Існує дві категорії модальності — *персональна (радикальна)* і *безособова (епістемічна)*. У першому випадку перифрастичні конструкції виражатимуть здатність, обов'язок або намір особи по відношенню до чогось, а в другому — необхідність, можливість або ймовірність певного стану речей.

Часові інфінітивні конструкції виражають момент, в якому відбувається дія. Серед перифраз часової групи можна виділити наступні: *ir a + infinitivo, soler + infinitivo, acostumbrar (a) + infinitivo, acabar de + infinitivo, volver a + infinitivo* тощо. Усі вони передають різні часові відтінки значень.

Видові інфінітивні конструкції висловлюють етап розгортання діяльності (підготовка, початок, переривання, завершення тощо) або дію в рамках певної послідовності. До першої групи (*las perífrasis factuales*) належать такі конструкції як *comenzar a + infinitivo, empezar a + infinitivo, dejar de + infinitivo, cesar + infinitivo, terminar + infinitivo* тощо, а до другої (*aspectuales*) — *empezar por + infinitivo, acabar por + infinitivo, llegar a + infinitivo* тощо.

1. 4. Функціонування перифрастичних інфінітивних конструкцій в есе Хосе Ортеги-і-Гассета «La rebelión de las masas»

Матеріалом нашого дослідження слугує есе іспанського філософа Хосе Ортеги-і-Гассета «Повстання мас», написане у 1926 році та присвячене великій європейській культурній кризі, яку сам автор визначає як проблему поширення «масової свідомості» в суспільному менталітеті. Характерними особливостями цієї проблеми є те, що збільшення впливу масового натовпу, якому з-поміж іншого притаманні посередність і фізична інертність, призводить до нав'язування нігілістських псевдо-цінностей іншим соціальним рухам. Для людей «мас» прагнення перебудувати суспільство насильницькими спробами є прийнятним способом вирішення проблем, що дозволяє диктаторам загравати з ними та поширювати свої ідеології. У своєму нарисі філософ протиставляє їм людей, спроможних на зусилля і шляхетність, і закликає до виявлення більшої соціальної відповідальності.

На основі цієї праці було проаналізовано функціонування перифрастичних конструкцій з інфінітивом в тексті, насамперед включаючи вивчення частоти їхнього використання з урахуванням семантичної класифікації. Для аналізу було зроблено вибірку зі 100 речень, в яких зустрічалися дані граматичні конструкції; в ній було виявлено 127 перифрастичних інфінітивних конструкцій.

За семантичним критерієм в обраних для аналізу прикладах переважали модальні інфінітивні конструкції (74 випадки). Найпоширенішими модальними перифразами були: *poder + infinitivo* (29 випадків), *tener que + infinitivo* (15 випадків) та *deber + infinitivo* (13 випадків). Менш поширеним було використання таких конструкцій як *hay que + infinitivo* (6 випадків), *lograr + infinitivo* (4 випадків), *saber + infinitivo* (3 випадки), *haber de + infinitivo* (2 випадки) і *deber de + infinitivo* (2 випадки). Слід також зауважити, що конструкція *querer + infinitivo* є не менш поширеною, аніж *poder + infinitivo*, однак її не було включено до вибірки через одноманітність в способах перекладу.

Що стосується видових інфінітивних конструкцій, між випадками їхнього використання (29) не спостерігається значної кількісної різниці: було виявлено 8 випадків використання перифрази *comenzar a + infinitivo*, тоді як кожна з наступних граматичних конструкцій: *empezar a + infinitivo*, *dejar de + infinitivo*, *llegar a + infinitivo*, — зустрічалася в реченнях 7 разів.

Серед перифрастичних конструкцій з інфінітивом з часовим значенням, які усього було використано 24 рази, найуживанішими були перифрази *ir a + infinitivo* та *soler + infinitivo* (обидві — по 9 випадків). Менше зустрічалася конструкція *volver a + infinitivo* (4 випадки), а також *acabar de + infinitivo* (1) і *acostumbrar a + infinitivo* (1).

Найчастіше перифрастичні конструкції з інфінітивом вживалися в теперішньому простому часі, на що могли вплинути жанрові особливості твору, рідше — в минулому незавершеному (*Pretérito Imperfecto*), простому минулому (*Pretérito Indefinido*) і майбутньому часі (*Futuro Simple*) в порядку спадання частоти. Також зустрічалися форми простого субхунтива (*Presente de Subjuntivo*) та кондиціоналу (*Condicional Simple*).

Таким чином, функціональний аналіз перифрастичних інфінітивних конструкцій ілюструє, що вони є важливою семантичною і стилістичною складовою есе Хосе Ортеги-і-Гассета. Найчастіше використовувалися модальні інфінітивні конструкції, що відповідає основним мотивам автора, зосередженим на соціальних можливостях і обов'язках. Необхідність правильної передачі авторської думки підкреслює важливість правильного відтворення перифрастичних конструкцій з інфінітивом при перекладі.

Висновки до розділу 1

У першій главі було визначено специфіку відтворення перифрастичних інфінітивних конструкцій засобами української мови. На основі проаналізованих навчальних та наукових матеріалів, де були представлені різні способи перекладу зазначених граматичних конструкцій, було зроблено висновок про те, що засоби перекладу обираються в залежності від того, наскільки вони відповідають *семантиці дієслівної інфінітивної конструкції* та здатні її передати. Найчастіше їх відтворюють за допомогою складених дієслівних присудків або дієслів доконаного виду, однак загалом використовуються різні граматичні та лексичні засоби через неможливість підібрати прямий еквівалент. Так, для перекладу граматичних конструкцій з модальним значенням повинності перекладознавці пропонують використовувати модальні дієслова або прислівники перед інфінітивом чи дієсловом доконаного або недоконаного виду. Для передачі модальних конструкцій, що набувають значення ймовірності або припущення, рекомендується обирати прислівники або вставні слова. Використання прислівників перед дієсловами є доволі поширеним засобом перекладу перифраз з інфінітивом й іншої семантики, однак в деяких випадках вони можуть бути замінені іншими лексичними засобами в залежності від контексту.

Оскільки декілька інфінітивних конструкцій можуть виражати синонімічні або наближені значення, їх можна поділити на окремі семантичні групи.

Наступна глава була присвячена функціям інфінітива в іспанській та українській мовах. На основі порівняння граматизованих перифрастичних конструкцій з інфінітивом іспанської мови зі складеним дієслівним присудком в українській мові, було виявлено певні синтаксичні відмінності, зокрема відсутність синтаксичних зв'язків між лексичними одиницями в іспанських граматичних конструкціях. Розуміння того, що дієслівні інфінітивні конструкції

складають єдину синтаксичну одиницю, в першу чергу дозволило пояснити їхню безеквівалентність в українській мові.

Нам також вдалося дати загальну характеристику інфінітивним перифрастичним конструкціям як граматичному явищу іспанської мови. Ми підтвердили висновок про те, що вони формують єдиний дієслівний предикат, тобто виконують у реченні функцію простого дієслівного присудка, а також коротко проаналізували формування їхньої структури. Допоміжне дієслово в таких конструкціях втрачає самостійне лексичне значення і передає відповідно до нього новий характер дії, виражений усією конструкцією. Лексичний зміст словосполучення виражається за допомогою інфінітива, так званого змістового дієслова.

За семантичною класифікацією дієслівні перифрази з інфінітивом можна розділити на три групи: модальні, часові та видові.

Модальні інфінітивні конструкції виражають ставлення мовця до дії і можуть приймати значення обов'язковості, необхідності, бажання, можливості, ймовірності, здатності тощо. Серед модальних перифрастичних конструкцій з інфінітивом можна виділити наступні: *poder + infinitivo*, *deber + infinitivo*, *deber de + infinitivo*, *tener que + infinitivo*, *haber de + infinitivo*, *haber que + infinitivo* тощо. Перифрастичні конструкції з інфінітивом можуть виражатися двома категоріями модальності: *персональною (радикальною)* і *безособовою (епістемічною)*. У першому випадку виражається здатність, обов'язок, намір особи по відношенню до чогось, а в другому — необхідність, можливість або ймовірність певної дії.

Часові інфінітивні конструкції виражають момент, в якому відбувається дія. До часової групи можна віднести наступні перифрази: *ir a + infinitivo*, *soler + infinitivo*, *acostumbrar (a) + infinitivo*, *acabar de + infinitivo*, *volver a + infinitivo* тощо.

Видові інфінітивні конструкції можна розділити на два типи. Ті, що позначають етап розгортання діяльності, також можна об'єднати в окремі групи відповідно до того, що вони позначають: підготовка, початок, переривання, завершення дії тощо. До них відносяться *comenzar a + infinitivo*, *empezar a + infinitivo*, *dejar de + infinitivo*, *cesar + infinitivo*, *terminar + infinitivo* тощо. Інша група видових інфінітивних конструкцій висловлює дію, що входить до певної ієрархічної послідовності (*empezar por + infinitivo*, *acabar por + infinitivo*, *llegar a + infinitivo*...).

В останній главі ми дослідили частоту вживання дієслівних перифраз з інфінітивом в есе Хосе Ортеги-і-Гассета «*La rebelión de las masas*» за семантичним критерієм. У вибірці зі 100 речень було виявлено 127 перифрастичних інфінітивних конструкцій. Модальні інфінітивні конструкції, зокрема *poder + infinitivo*, *tener que + infinitivo* та *deber + infinitivo*, зустрічалися в тексті найчастіше (74 випадки вживання), тоді як серед видових конструкцій з інфінітивом (29 випадків) найпоширенішими були перифрази інхоативного значення (*comenzar a + infinitivo* і *empezar a + infinitivo*). Останніми за частотою вживання були часові інфінітивні конструкції (24 випадки), найуживанішими з яких виявилися перифрази *ir a + infinitivo* та *soler + infinitivo*.

РОЗДІЛ 2. ВІДТВОРЕННЯ ПЕРИФРАСТИЧНИХ КОНСТРУКЦІЙ З ІНФІНІТИВОМ В ПЕРЕКЛАДІ В. БУРГГАРДТА

2. 1. Відтворення модальних перифрастичних конструкцій

На основі наступного практичного аналізу ми спробуємо остаточно визначити, що потрібно враховувати для того, аби правильно обрати засоби перекладу задля відтворення перифрастичних конструкцій з інфінітивом в українській мові. Аналіз буде проведено на матеріалі зробленої вибірки з оригінального твору «*La rebelión de las masas*» і його українського перекладу, виконаного Вольфрамом Бурггардтом.

Оскільки модальні конструкції з інфінітивом зустрічалися в тексті найчастіше і певною мірою слугували засобом передачі основної думки нарису, доцільно розпочати перекладацький аналіз з них. Для початку розглянемо наступний приклад:

«*Como las masas, por definición, no deben ni pueden dirigir su propia existencia, y menos regentar la sociedad, quiere decirse que Europa sufre ahora la más grave crisis que a pueblos, naciones, culturas, cabe padecer*» [37]. — «*А що маси, з своєї природи, не повинні та й не здатні керувати власним буттям, а ще менше правити суспільством, то це значить, що Європа переживає тепер найтяжчу кризу, яка лише може охопити народи, держави чи культури*» [18].

Як ми бачимо, у даному випадку семантичний відтінок звично передано за допомогою складених дієслівних присудків з модальним дієсловом, що цілком відповідає раніше наведеним положенням з теорії перекладу. Такий спосіб перекладу можливий тому, що значення, якого набувають конструкції в наведеному контексті, збігається з їхнім самостійним семантичним значенням.

Так, синонімічні модальні перифрази *deber + infinitivo*, *tener que + infinitivo* та *hay que + infinitivo* в усіх проаналізованих реченнях вживаються у

значенні повинності і відповідно перекладаються модальними дієсловами *мати*, *мусити*, *доводитися*, прислівниками *треба*, *потрібно* або дієсловом *повинен* + інфінітив доконаного / недоконаного виду:

«*Y éste es un dato que **no deben olvidar** los americanos*» [37]. — «*І цього факту американці **не повинні забувати***» [18].

«*Tiene que inventar su propio destino*» [37]. — «*Воно **мусить створити** своє власне призначення*» [18].

«*Dos siglos más tarde no había en todo el Imperio bastantes itálicos medianamente valerosos con quienes cubrir las plazas de centuriones, y **hubo que alquilar** para este oficio a dálmatas y, luego, a bárbaros del Danubio y el Rin*» [37]. — «*Два сторіччя пізніше не знайшлося в цілій Імперії досить більш-менш сміливих італіків, щоб обсадити становища центуріонів, і **довелося наймати** для цієї служби далматійців, а згодом варварів з-над Дунаю й з-над Рейну*» [18].

Однак не завжди доцільно застосовувати даний спосіб перекладу, тобто відтворювати конструкцію за допомогою непрямих еквівалентів, відповідних до її значення [25, с. 175]. Якщо розглянути низку інших прикладів, де використовуються інші модальні перифрази, можна зрозуміти, що інколи контекст повідомлення і мовні відмінності викликають потребу вдатися до певних трансформацій, а отже, семантичний відтінок не слугує абсолютним показником того, який засіб слід обрати для перекладу:

«*Nadie **puede creer** que frente a este fabuloso encrespamiento de la masa sea lo aristocrático contentarse con hacer un breve mohín amanerado, como un caballero de Versalles*» [37]. — «*Нікому **не спаде на думку**, що перед цим бурхливим клеkotінням маси аристократична постава — це скорчити маніжну гримасу, як панок з Версалю, і цим задовольнитися*» [18].

Як вже було зазначено, в більшості випадків модальна конструкція *poder* + *infinitivo* виражає здатність, однак в наведеному оригінальному реченні під впливом контексту вона радше приймає відтінок сумніву у можливості певної дії

або стану. Зі стилістичних міркувань автор вдався до модуляції при перекладі, що призвело до втрати модальності, однак це не вплинуло на збереження контекстуального змісту [36]. Тому при виборі засобів відтворення слід звертати увагу не лише на те, до якої семантичної групи належить та чи інша конструкція, а й на контекстуальний зміст повідомлення і мовні відмінності.

Менш вживана перифраза *lograr + infinitivo* означає досягнення або успішне виконання якоїсь дії і має підсилюючий відтінок. Її перекладають за допомогою дієслів *зуміти, вдалося* + інфінітив доконаного / недоконаного виду або дієслова *досягти* + іменник, який передає зміст дії, вираженої інфінітивом в оригіналі. Другий випадок перекладу є прикладом морфологічної трансформації, виконаної через відсутність еквівалента [10]. Перераховані засоби вдало відтворюють значення перифрази:

«*Si lograba mejorar su situación, si ascendía socialmente, lo atribuía a un azar de la fortuna, que le era nominativamente favorable*» [37]. — «Якщо їй **вдавалося поліпшити** своє становище, якщо вона підіймалася вгору по суспільній драбині, тоді вона це приписувала долі, яка їй особисто усміхнулась» [18].

«*La nobleza o fama del hijo es ya puro beneficio. El hijo es conocido porque su padre **logró ser famoso***» [37]. — «Шляхетство чи славетність сина — це вже чиста користь. Син знає тому, що батько **досягнув слави**» [18].

Модальна конструкція *saber + infinitivo* виражає вміння виконувати якусь дію і найчастіше відтворюється дієсловом *вміти* + дієсловом в безособовій формі:

«*Hay siglos que por **no saber renovar** sus deseos mueren de satisfacción, como muere el zángano afortunado después del vuelo nupcial*» [37]. — «Є сторіччя, що, **не вміючи відновити** своїх бажань, умирають від задоволення, так, як умирає щасливий трутень по весільному леті» [18].

Тим не менш, в одному з речень, де зустрічалася дана перифраза, перекладач вирішив знехтувати цим модальним відтінком:

«*Por eso, de verdaderamente aristocrático sólo quedaba en aquellos seres la gracia digna con que **sabían recibir** en su cuello la visita de la guillotina: la aceptaban como el tumor acepta el bisturí*» [37]. — «Тому єдина справді аристократична риса, що лишилася в тих людей,— це та гідна грація, з якою їх шиї **приймали** візит гільйотини; вони її приймали, як опух приймає ланцет» [18].

Таке рішення могло бути продиктоване прагненням зберегти стилістичну гармонічність тексту або досягти більш природного звучання українською мовою, однак додатковим чинником міг послугувати контекстуальний акцент на самій дії, що дозволило не передавати її модальний відтінок.

Що стосується конструкцій *deber de + infinitivo* і *haber de + infinitivo*, у випадках їхнього використання відбувалося змішання значень — обидві в різних реченнях виражали як обов'язок, так і ймовірність або припущення:

«*Algo extraordinario, incomparable, **debía de haber** en ella cuando en su atmósfera se producen tales cosechas de fruto humano*» [37]. — «**Певно** в ньому було щось надзвичайне, незрівнянне, коли його підсоння виплекало такий урожай людських плодів» [18].

«*Si es evidente que había en él algo extraordinario e incomparable, no lo es menos que **debió de padecer** ciertos vicios radicales, ciertas constitutivas insuficiencias cuando ha engendrado una casta de hombres — los hombres-masa rebeldes — que ponen en peligro inminente los principios mismos a que debieron la vida*» [37]. — «Якщо явно, що в ньому було щось надзвичайне та незрівнянне, то не менш явно, що воно **мусило страждати** від певних корінних пороків, певних конституційних недочет, коли воно породило расу людей — збунтовану масу,— що безпосередньо загрожує тим же засадам, яким вона завдячує своє існування» [18].

При перекладі важливо правильно визначити їхню семантику. Для цього необхідно звертати увагу не лише на загальний контекст, а й на стиль або реєстр: в літературі, як в даному випадку, або формальному мовленні *haber de +*

infinitivo може виражати припущення, хоча загалом набуває переважно значення обов'язку. *Deber de + infinitivo*, навпаки, здебільшого виражає ймовірність або припущення, а обов'язок передає переважно в розмовному мовленні. Проте ці рекомендації є лише загальними; як ми можемо спостерігати в наведених прикладах, в літературній мові також трапляються виключення.

Семантичний відтінок припущення перекладач відобразив з використанням прислівника *пewно* перед дієсловом.

Таким чином, для відтворення модальних перифрастичних конструкцій найбільше застосовувалися модальні дієслова з інфінітивом. Так, синонімічні перифрази *deber + infinitivo*, *tener que + infinitivo* та *hay que + infinitivo* зі значенням повинності загалом відтворювалися за допомогою модальних дієслів *мати*, *мусити*, *доводитися* або прислівниками *треба*, *потрібно* перед інфінітивом доконаного або недоконаного виду.

При відтворенні таких конструкцій як *deber de + infinitivo* і *haber de + infinitivo* слід додатково звертати увагу на стиль і реєстр мовлення, оскільки вони можуть допомогти визначити, якого вони набувають значення. У випадку використання їх в значенні припущення обидві перифрази можна перекласти прислівником *пewно* перед дієсловом.

Конструкція *lograr + infinitivo*, що означає досягнення або успішне виконання дії, переважно перекладалася дієсловами *зуміти*, *вдалося* + інфінітив або *досягти* + іменник. Це дозволило зберегти підсилювальний відтінок та семантичне значення перифрази. Інша конструкція *saber + infinitivo* переважно відтворювалася дієсловом *вміти* перед інфінітивом.

Однак спостерігалися винятки, в яких модальну семантику не було відображено внаслідок виконання перекладацьких трансформацій. Їх використання було зумовлено контекстуальними особливостями повідомлення та необхідністю зберегти стилістичну гармонічність тексту при його адаптації на українську мову. Проте знехтувати передачею семантичного відтінку перифрази

можна лише у випадку, якщо це не завадить відобразити основний зміст оригіналу. Отже, контекст і стилістичні особливості можна вважати додатковими чинниками, на які слід звертати увагу під час виконання перекладу.

2. 2. Відтворення видових перифрастичних конструкцій

Серед видових конструкцій поширеними були синонімічні перифрази, що позначають початок дії — *comenzar a + infinitivo* і *empezar a + infinitivo*. Найчастіше їх перекладали складеним дієслівним присудком *pochati* + інфінітив:

«Desde 1900 *comienza también el obrero a ampliar y asegurar su vida*» [37]. — «Від 1900 року і робітник *починає розширювати та забезпечувати своє життя*» [18].

«En la generación subsiguiente, la ecuación se ha desplazado, y la especialidad *empieza a desalojar dentro de cada hombre de ciencia a la cultura integral*» [37]. — «В наступному поколінні рівновага зрушується, і спеціалізація *починає витіснювати культуру в кожному науковцеві*» [18].

В одному з речень перекладач застосував морфологічну трансформацію [10] і передав семантичний відтінок за допомогою присудка, вираженого іменником. Такий вибір засобу було зроблено задля досягнення кращої стилістичної відповідності українській мові:

«Sorprenderse, extrañarse, es *comenzar a entender*» [37]. — «Дивуватися, подивляти — це *початок розуміння*» [18].

Розглянемо ще один приклад перекладу:

«La ciencia experimental se inicia al finalizar el siglo XVI (Galileo), logra constituirse a fines del siglo XVII (Newton) y *empieza a desarrollarse a mediados del XVIII*» [37]. — «Експериментальна наука починається під кінець XVI століття

(Галілей), оформляється під кінець XVII (Ньютон) і **розвивається** в другій половині XVIII» [18].

Конструкцію перекладено як «*розвивається*» без додаткового дієслова, оскільки в даному контексті йдеться про початок періоду розвитку, що дозволяє зберегти семантику без створення зайвої тавтології.

Видова перифраза *dejar de + infinitivo*, відповідно до свого семантичного значення, відтворюється в українському перекладі здебільшого складеним дієслівним присудком *перестати* + дієсловом недоконаного виду:

«*Protegidos ante su propia conciencia por esa idea, soltaron el gobernalle de la historia, dejaron de estar alerta, perdieron la agilidad y la eficacia*» [37]. — «*Приславши сумління цієї ідеєю, вони випустили з рук стерно історії, перестали бути насторожі, втратили спритність і дійовість*» [18].

«*Ipsa facto dejaría de ser verdadera*» [37]. — «*Вона б ipsa facto перестала бути правдивою*» [18].

Однак особливістю цієї конструкції, як і інших перифраз з термінативним значенням, є те, що вона містить в собі негативну сему. Через це у випадку вживання її з запереченням, згідно закону подвійного заперечення, перифраза набуває стверджувального значення і може перекладатися як *продовжувати* + дієслово недоконаного виду тощо. Так, в одному з речень семантика *no dejar de ser* передана за допомогою дієслова «*лишатися*»:

«*Otros puntos de vista serán más respetables que éste, pero, en rigor, no dejan de ser parciales, arbitrarios y externos a la vida misma cuyos quilates se trata precisamente de evaluar*» [37]. — «*Інші точки зору можуть бути поважніші, ніж оця, але всі вони лишаються односторонніми, довільними і зовнішніми супроти самого життя, яке ми саме пробуємо оцінити*» [18].

Конструкція *llegar a + infinitivo* позначає дію, яка завершується до певного моменту, і має додатковий підсилювальний відтінок. Як ми знаємо, її можна

відтворити через форми дієслів доконаного виду — і таким чином перекладач передає її значення в більшості випадків:

«*Esta resolución de adelantarse al primer plano social se ha producido en él, automáticamente, apenas **llegó a madurar** el nuevo tipo de hombre que él representa*» [37]. — «*Це рішення соціально висунутися на передній план постало в ній автоматично, скоро **дозрів** новий тип людини, до якого вона належить*» [18].

В одному з випадків він відтворює додатковий відтінок підсилення за допомогою частки *навіть*:

«*Llega a proclamar como una virtud el no enterarse de cuanto quede fuera del angosto paisaje que especialmente cultiva, y llama dilettantismo a la curiosidad por el conjunto del saber*» [37]. — «*Він **навіть** проголошує як чесноту своє незнання всього, що лишається поза його вузькою науковою ділянкою, і всіх, хто цікавиться суцільністю знання, називає дилетантами*» [18].

У наступному прикладі перекладу було вирішено зосередитись на основному змісті речення і відтворенні дії без підкреслення кульмінації її досягнення, оскільки збереження цієї семантики не мало великого значення в змістовому плані:

«*Yo dudo que haya habido otras épocas de la historia en que la muchedumbre **llegase a gobernar** tan directamente como en nuestro tiempo*» [37]. — «*Я сумніваюся, чи були інші історичні епохи, де юрба **правила б** так безпосередньо, як у наш час*» [18].

Отже, аналіз відтворення видових інфінітивних конструкцій також підтверджує важливість врахування їхніх семантичних особливостей в перекладі та надання переваги лексичним засобам, які їм відповідатимуть.

Такі синонімічні інхоативні перифрази як *comenzar a + infinitivo* і *empezar a + infinitivo* переважно відтворювалися за допомогою складеного дієслівного присудка *pochati* + інфінітив.

Конструкція *dejar de + infinitivo* зазвичай перекладалася з використанням складеного дієслівного присудка *perestati* + інфінітив недоконаного виду, що відповідає її термінативному значенню. У випадку подвійного заперечення перифраза набуває стверджувального значення і перекладається як *prodivjувати* + дієслово недоконаного виду.

Видова перифраза *llegar a + infinitivo*, що позначає завершену дію з кульмінаційним відтінком, зазвичай перекладалася дієсловами доконаного виду. Для передачі додаткового підсилювального значення інколи використовується частка навіть.

Проте збереження стилістичної і змістової відповідності в перекладі, як і у випадку з модальними інфінітивними конструкціями, може вимагати опущення видового відтінку дії і застосування перекладацьких трансформацій. В таких випадках можуть використовуватися інші лексичні засоби.

2. 3. Відтворення часових перифрастичних конструкцій

Останніми проаналізуємо інфінітивні конструкції з часовим значенням. Найуживанішою була перифраза *ir a + infinitivo*, семантичний відтінок якої в українському перекладі переважно був виражений формою майбутнього часу:

«¿*Qué vida va a vivir el "aristócrata" de herencia: la suya, o la del prócer inicial?*» [37] — «Яким життям **житиме** цей дідовий "аристократ", своїм життям чи життям свого вельможного предка?» [18]

«*Vivir es sentirse fatalmente forzado a ejercitar la libertad, a decidir lo que vamos a ser en este mundo*» [37]. — «Жити — це відчувати фатальний примус користуватися свободою, **рішати**, чим **будемо** в цьому світі» [18].

Однак, подібно до перекладу попередніх проаналізованих конструкцій, інколи перекладач вирішував не відтворювати семантичне значення перифрази в цільовій мові:

«*En torno a esta impresión primaria y permanente se va a formar cada alma contemporánea, como en torno a la opuesta se formaron las antiguas*» [37]. — «На основі цього первісного та тривкого враження **формується** кожна сучасна душа, так, як на протилежній основі формувалися старовинні» [18].

В цьому реченні відображення часової перспективи дії не відіграє великого значення для правильної передачі основного змісту повідомлення. Перекладач вдався до лексичної трансформації опущення і використав теперішній час з метою спростити речення, адаптувати його до цільової мови і зберегти загальну цілісність та зрозумілість.

Конструкція *solero* + *infinitivo* виражає повторюваність дії і в творі переважно перекладається за допомогою прислівника *звичайно* і дієслова доконаного / недоконаного виду:

«*Lo cual nos hace caer en la cuenta de que la vida puede tener altitudes diferentes, y que es una frase llena de sentido la que sin sentido suele repetirse cuando se habla de la altura de los tiempos*» [37]. — «Це нас переконує, що життя може мати різні височини і що це фраза, сповнена змісту, яку **звичайно повторюють** беззмістовно, коли говорять про висоту часів» [18].

«*A este ámbito suele llamarse "las circunstancias"*» [37]. — «Це оточення ми **звичайно називаємо "обставинами"**» [18].

Для перекладу цієї перифрази в одному з речень було також використано відмінну лексичну заміну однієї частини мови на іншу: відтінок значення дієслова *solero* передається прикметником «звичний», тоді як інфінітив опускається:

«*La escasez de la cultura intelectual española, esto es, del cultivo o ejercicio disciplinado del intelecto, se manifiesta no en que se sepa más o menos, sino en la habitual falta de cautela y cuidados para ajustarse a la verdad que **suelen mostrar** los que hablan y escriben*» [37]. — «Убогість іспанської інтелектуальної культури, себто плекання чи дисципліноване вживання інтелекту, виявляється не в більшому чи меншому знанні, а в **звичному браку** обережності й уважного ставлення до правди серед тих, що говорять чи пишуть» [18].

У процесі перекладу тексту українською мовою перед перекладачем стоїть завдання відтворити його таким чином, щоб він звучав природно, при цьому дотримуючись точності і семантичної та стилістичної відповідності. Незважаючи на трансформацію, в даному випадку перекладачу вдалося як відобразити семантичний відтінок постійності і повторюваності, так і в цілому зберегти основний зміст оригінального речення.

Наступною за частотою вживання була часова конструкція *volver a + infinitivo*, що в основному перекладалася як прислівник *знову* перед дієсловом доконаного виду:

«*Por sí mismo no sería esto un mal síntoma: significaría que **volvemos a tomar** contacto con la inseguridad esencial a todo vivir, con la inquietud, a un tiempo dolorosa y deliciosa, <...>*» [37]. — «Сама собою це не була б погана ознака: це означало б, що ми **знову знаходимо** контакт з непевністю, конечною для всякого життя, з болючою та солодкою тривогою, <...>» [18].

Повторюваність дії також було відображено в перекладі за допомогою морфологічної трансформації, за якої конструкцію було розділено на два окремих дієслова, що дозволило зберегти не лише семантику перифрази, а й контекстуальне значення повідомлення:

«*El pasado tiene razón, la suya. Si no se le da esa que tiene, **volverá a reclamarla** y, de paso, a imponer la que no tiene*» [37]. — «Минуле має рацію, свою

власну рацію. Коли йому не признати її, воно **вернеться й буде вимагати її**, накидаючи разом з нею свої помилки» [18].

Ця трансформація не порушує смислової цілісності інфінітивної конструкції і при цьому забезпечує природне звучання українською мовою, а отже, може вважатися виправданою.

Автор також використав інфінітивну конструкцію *acabar de + infinitivo* в часовому значенні, позначаючи дію, яку саме було виконано. В українському перекладі її відтворили, використавши прислівник *щойно* і дієслова доконаного виду:

«¿No se palpa ya aquí la diferencia esencial entre nuestro tiempo y ese que **acaba de preterir, de transponer?**» [37] — «Чи ж ми не торкаємось тут основної різниці між нашою добою і добою, яка **щойно минула, зайшла за обрій?**» [18]

Пояснення «зайшла за обрій» було додано з метою передати семантичне навантаження слова «*transponer*», яке могло не бути цілком зрозумілим без додаткового контексту.

Перифраза *acostumbrar (a) + infinitivo*, що переважно використовується для позначення здобуття звички виконувати певну дію, також була застосована в тексті лише одноразово. Видову характеристику дії перекладач передав за допомогою дієслова *звикати*:

«A fuerza de evitarle toda presión en derredor, todo choque con otros seres, llega a creer efectivamente que sólo él existe, y se **acostumbra a no contar con los demás, sobre todo a no contar con nadie como superior a él**» [37]. — «Оскільки усунено всякий зовнішній тиск, усякий удар з іншими одиницями, вона **приходить до переконання, що лише вона існує, і вона звикає не рахуватися з іншими, а, головно, не рахувати їх вищими за себе**» [18].

Аналіз відтворення часових інфінітивних конструкцій також підтвердив теоретичні положення про те, що вибір засобів перекладу переважно залежить

від їхнього індивідуального семантичного відтінку. Використання прислівників перед дієсловом доконаного або недоконаного виду виявилось найпоширенішим засобом перекладу.

Найбільш уживаною в есе була конструкція *ir a + infinitivo*, значення якої в українській мові переважно передавалося за допомогою майбутнього часу. Проте в окремих випадках з метою спрощення та адаптації речення до цільової мови перекладач використовував інші граматичні засоби і опускав часовий відтінок.

Часова конструкція *soler + infinitivo*, що виражає повторюваність дії, зазвичай перекладалася прислівником звичайно перед дієсловом доконаного або недоконаного виду. Інколи застосовувалася лексична заміна, і відтінок дії передавався за допомогою прикметника звичний. Наближену за значенням конструкцію *volver a + infinitivo*, що вказує на повторне виконання дії, також було відтворено за допомогою прислівника — знову перед дієсловом доконаного виду. В окремому випадку була застосована морфологічна трансформація.

Видовий відтінок дії перифрази *acabar de + infinitivo* було передано прислівником щойно + дієслово доконаного виду.

Конструкція *acostumbrar a + infinitivo*, що позначає здобуття звички виконувати певну дію, була перекладена дієсловом звикати перед інфінітивом.

Висновки до розділу 2

У цьому розділі було проведено практичний аналіз відтворення перифрастичних інфінітивних конструкцій в українському перекладі. Матеріалами дослідження слугували есе іспанського філософа Хосе Ортеги-і-Гассета «*La rebelión de las masas*» та переклад Вольфрама Бурггардта.

В результаті аналізу відтворення перифрастичних конструкцій з інфінітивом в українській мові нам вдалося підтвердити теоретичні положення про те, що найпоширенішими засобами їхнього перекладу є складені дієслівні присудки, дієслова доконаного виду та прислівники перед дієсловами. В переважній більшості випадків перифрази відтворювалися відповідно до їхнього семантичного значення. Найпоширенішим засобом відтворення модальних інфінітивних конструкцій слугували модальні дієслова перед інфінітивом доконаного або недоконаного виду. Такі перифрази зі значенням повинності як *deber + infinitivo*, *tener que + infinitivo* та *hay que + infinitivo* загалом відтворювалися за допомогою модальних дієслів мати, мусити, доводитися або прислівників треба, потрібно перед інфінітивом доконаного або недоконаного виду. Інша модальна конструкція *lograr + infinitivo*, яка виражає успішне виконання дії, була перекладена дієсловами *зуміти, вдалося + інфінітив* або *досягти + іменник*. Перифраза *saber + infinitivo* переважно відтворювалася дієсловом *вміти* перед дієсловом безособової форми.

Що стосується видових інфінітивних конструкцій, при аналізі їхнього перекладу також спостерігалось використання семантично відповідних лексичних засобів. Синонімічні інхоативні перифрази *comenzar a + infinitivo* і *empezar a + infinitivo* перекладалися складеним дієслівним присудком *почати + інфінітив*. Термінативну перифразу *dejar de + infinitivo* переважно було відтворено як *перестати + інфінітив недоконаного виду*, що також відповідає її семантиці. У випадку подвійного заперечення ця конструкція набувала

стверджувального значення і перекладалася як продовжувати + дієслово недоконаного виду.

Конструкція *llegar a + infinitivo*, що використовується для підкреслення кульмінації завершення дії, перекладалася дієсловами доконаного виду. Для відтворення додаткового підсилювального значення іноді використовувалася частка *navimь*.

Найбільш поширеним засобом перекладу часових інфінітивних конструкцій слугували прислівники, використані перед дієсловом. Так, конструкція *soler + infinitivo*, яка виражає повторюваність дії, переважно перекладалася за допомогою прислівника звичайно; *volver a + infinitivo* — прислівника знову; *acabar de + infinitivo* — прислівника щойно перед дієсловом доконаного або недоконаного виду. Перифраза *acostumbrar a + infinitivo* як виняток була передана дієсловом *zvikати* + інфінітив.

Однак було виявлено випадки, коли перераховані інфінітивні конструкції відтворювалися й іншими мовними засобами. Завдяки їхньому аналізу ми визначили низку важливих аспектів, на які слід звертати увагу під час вибору засобів перекладу.

Як вже було зазначено, насамперед необхідно враховувати семантичне значення тієї чи іншої перифрази. Однак семантичний відтінок дії не завжди слугує абсолютним показником того, який засіб слід обрати для перекладу, оскільки в деяких випадках контекстуальні особливості повідомлення і необхідність стилістично адаптувати текст до цільової мови можуть вимагати використання інших засобів і перекладацьких трансформацій (таких як модуляція, морфологічна заміна, опущення тощо). Якщо відображення семантики перифрази не є ключовим для передачі основного змісту повідомлення, перекладач може прийняти рішення не відтворювати її при перекладі на цільову мову.

Як підсумок, при виборі способів перекладу необхідно враховувати не лише граматичні та семантичні особливості перифрастичних інфінітивних конструкцій, а й контекстуальний зміст оригінального повідомлення і стилістичні вимоги тексту цільової мови. Урахування всіх цих аспектів дозволить перекладачу зберегти цілісність тексту і якісно відобразити його зміст.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Підведемо підсумки нашого дослідження, метою якого був аналіз особливостей і засобів перекладу перифрастичних конструкцій з інфінітивом з іспанської мови на українську.

Зважаючи на проблему *безеквівалентності*, тобто відсутності в українській мові прямого структурного відповідника даних граматичних конструкцій, насамперед ми дослідили засоби їхнього відтворення, запропоновані в теорії перекладу. На основі аналізу навчальних і наукових матеріалів було зроблено гіпотезу про те, що вирішальним у виборі мовних засобів перекладу є те, наскільки вони здатні передати семантичне значення перифрастичних інфінітивних конструкцій.

Найчастіше такі конструкції відтворюються за допомогою складених дієслівних присудків або дієслів доконаного виду. Однак загалом використовуються й інші граматичні та лексичні засоби через відсутність прямого еквівалента. Для перекладу конструкцій з модальним значенням повинності рекомендується використовувати модальні дієслова або прислівники перед інфінітивом чи дієсловом доконаного або недоконаного виду. Конструкції з модальним значенням ймовірності або припущення краще передавати за допомогою прислівників або вставних слів. Прислівники перед дієсловами є поширеним засобом перекладу інфінітивних перифраз різної семантики, хоча іноді вони можуть бути замінені іншими лексичними засобами в залежності від контексту. Іншим припущенням стало те, що інфінітивні конструкції, які виражають синонімічні або близькі значення, можуть бути згруповані за семантичними ознаками.

Виконавши порівняння функцій інфінітива в обох мовах, ми визначили, що основна відмінність граматизованих інфінітивних конструкцій іспанської мови від складених дієслівних присудків української мови полягає в тому, що між

їхніми елементами відсутні синтаксичні зв'язки. Висновок, що дані граматичні конструкції становлять єдину синтаксичну одиницю, дозволив зрозуміти причини їхньої безеквівалентності в українській мові.

Розглянувши перифрастичні конструкції з інфінітивом як граматичне явище іспанської мови, ми визначили, що вони складаються з двох компонентів: *допоміжного дієслова*, що передає семантичний характер дії, виражений усією конструкцією, та *основного дієслова* (інфінітива), який включає в собі лексичний зміст словосполучення. Було підтверджено, що обидва дієслова формують єдиний дієслівний предикат.

За семантичною класифікацією перифрастичні інфінітивні конструкції поділяються на модальні, часові та видові. Модальні перифрази виражають ставлення мовця до дії, внаслідок чого вона приймає значення обов'язку, здатності, бажання, необхідності тощо. До модальних перифрастичних конструкцій можна віднести наступні конструкції: *poder + infinitivo, deber + infinitivo, deber de + infinitivo, tener que + infinitivo, haber de + infinitivo, haber que + infinitivo* тощо.

Часові інфінітивні конструкції висловлюють момент, в якому відбувається дія. Серед перифраз часової групи можна виділити наступні: *ir a + infinitivo, soler + infinitivo, acostumbrar (a) + infinitivo, acabar de + infinitivo, volver a + infinitivo* тощо. Усі вони передають різні часові відтінки значень.

Видові інфінітивні конструкції можна розділити на дві групи. Кожна з цих груп має свої підтипи, за якими можна класифікувати перифрази. Перша з них виражає етап розгортання діяльності (підготовка, початок, переривання, завершення тощо) або дію в рамках певної послідовності. До них відносяться *comenzar a + infinitivo, empezar a + infinitivo, dejar de + infinitivo, cesar + infinitivo, terminar + infinitivo* тощо. Інша група видових інфінітивних конструкцій висловлює дію, що входить до певної ієрархічної послідовності (*empezar por + infinitivo, acabar por + infinitivo, llegar a + infinitivo ...*).

Практичний аналіз функціонування перифрастичних інфінітивних конструкцій в есе Хосе Ортеги-і-Гассета «*La rebelión de las masas*» та відтворення їх в українській мові підтвердив розглянуті в попередньому розділі теоретичні положення щодо засобів їхнього перекладу. Зокрема дієслівні перифрази з інфінітивом найчастіше перекладалися на українську мову за допомогою складених дієслівних присудків, дієслів доконаного виду та прислівників перед дієсловами. Виконаний аналіз підтвердив, що в перекладі перифрастичних інфінітивних конструкцій перевага надається лексичним засобам, які відповідають їхньому семантичному значенню.

Модальні інфінітивні конструкції найчастіше відтворюються в перекладі за допомогою модальних дієслів перед інфінітивом доконаного або недоконаного виду. Так, перифрази зі значенням повинності — *deber + infinitivo*, *tener que + infinitivo* та *hay que + infinitivo* — загалом відтворювалися за допомогою модальних дієслів *мати*, *мусити*, *доводитися* або прислівників *треба*, *потрібно* перед інфінітивом доконаного або недоконаного виду. Модальна конструкція *lograr + infinitivo*, що позначає успішне виконання дії, здебільшого перекладалася як *зуміти*, *вдалося* + інфінітив або *досягти* + іменник, а перифраза *saber + infinitivo* переважно відтворювалася дієсловом *вміти* перед дієсловом безособової форми.

При аналізі їхнього відтворення видових інфінітивних конструкцій також спостерігалось використання семантично відповідних лексичних засобів. Синонімічні перифрази інхоативного значення *comenzar a + infinitivo* і *empezar a + infinitivo* відтворювалися складеним дієслівним присудком *почати* + інфінітив. Конструкцію термінативного значення *dejar de + infinitivo* відповідно було переважно відтворено як *перестати* + інфінітив недоконаного виду, що також відповідає її семантиці. У випадку подвійного заперечення ця конструкція набувала стверджувального значення і перекладалася як *продовжувати* + дієслово недоконаного виду або *лишатися* + прикметник. Конструкція *llegar a + infinitivo*, що використовується для підкреслення кульмінації завершення дії,

перекладалася дієсловами доконаного виду. Для відтворення додаткового підсилювального значення іноді використовувалася частка навіть.

Найпоширенішим засобом перекладу часових інфінітивних конструкцій виявилися прислівники, використані перед дієсловом. Так, конструкція *soler + infinitivo*, що виражає повторюваність дії, переважно перекладалася за допомогою прислівника *звичайно*; *volver a + infinitivo* — прислівника *знову*; *acabar de + infinitivo* — прислівника *щойно* перед дієсловом доконаного або недоконаного виду. Перифраза *acostumbrar a + infinitivo* як виняток була передана дієсловом *звикати* + інфінітив.

Деякі приклади продемонстрували, що існують додаткові фактори, які можуть вплинути на вибір засобів відтворення перифрастичних конструкцій з інфінітивом. Було виявлено, що окрім семантичного значення дієслівних перифраз з інфінітивом, слід також враховувати контекстуальний зміст повідомлення. В деяких випадках контекст може дозволити опускати семантичний відтінок перифрази в перекладі, якщо це не завадить відобразити основний зміст оригіналу. Так само на засоби відтворення інфінітивних конструкцій може вплинути необхідність стилістично адаптувати текст до цільової мови. Урахування цих аспектів може вимагати використання додаткових перекладацьких трансформацій, таких як модуляція, морфологічна заміна, опущення тощо.

Таким чином, нам вдалося виконати всі поставлені завдання дослідження. Отримані результати можуть бути використані для вивчення особливостей відтворення перифрастичних конструкцій з інфінітивом протягом курсу теорії і практики перекладу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Арутюнова Н. Д. Трудности перевода с испанского языка: учебное пособие / Н. Д. Арутюнова. – 2-е изд., испр. — М.: Высшая школа, 2004, 1965. — 109 с.
2. Васильева-Шведе О. К. Испанский язык: Теоретическая грамматика: Морфология и синтаксис частей речи: Учеб. для ун-тов, ин-тов и фак. иностранного языка / О. К. Васильева-Шведе, Г. В. Степанов. — Изд. 3-е, испр. и доп. — М.: Высшая школа, 1990. — 301 с.
3. Головки Е. В. Исследования по теории грамматики / Е. В. Головки, М. А. Даниэль, В. А. Плунгян, Кс. П. Семёнова (ред.). — Вып. 6: Типология аспектуальных систем и категорий. — СПб: Наука, 2012. — С. 158-165.
4. Верба Г. Г. Підручник з перекладознавства: підруч. для студ. вищ. навч. заклад. / Г. Г. Верба, З. О. Гетьман. — Вінниця: Нова книга, 2013. — 304 с.
5. Виноградов В. С. Перевод. Общие и лексические вопросы / В.С. Виноградов. – М. : Издательство института общего среднего образования РАО, 2004. – 224 с.
6. Воронина М. М. Особенности перифрастической системы испанского языка / М. М. Воронина // Тезисы V Всесоюзн. конф. по романск. языкознанию «Современные проблемы романистики: Функциональная семантика». — Том 1. — Калинин: КГУ, 1986. — С. 55 – 56.
7. Гетьман З. О. Теорія і практика перекладу з іспанської мови на українську: навчальний посібник / З. О. Гетьман, І. С. Орлова. — К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет, 2010. — 223 с.
8. Гнатів О. В. Видові інфінітивні конструкції в іспанській мові / ПОЛІТ. Сучасні проблеми науки. Гуманітарні науки: тези доповідей XVII Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених і студентів: [у 2-х т.]. Т. 2 (м. Київ, 4-7 квітня 2017 р.) / [ред. кол.: В.М. Ісаєнко та ін.]. — Національний авіаційний університет. — К.: НАУ, 2017. — 374 с.

9. Євтушенко Є. До питання про проблему аспектуальної системи іспанської мови в порівнянні з українською / Лінгвістичні студії : зб. наук. праць / Донецький нац. ун-т ; гол. ред. А. П. Загнітко. — Донецьк : ДонНУ, 2014. — Вип. 29. — 338 с.
10. Журавель Т. В. Поняття перекладацьких трансформацій та проблема їх класифікації / Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. — Сер.: Філологія. — 2015. — № 19, том 2. — ISSN 2409-1154
11. Залєснова О. В. Відтворення іспанських перифрастичних конструкцій засобами української мови [Електронний документ] // Режим доступу: <http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/787878787/2158/%20%20%20%20%201.pdf?sequence=1>
12. Заяць О. І. Граматичні труднощі перекладу речень з іспанської мови / ПОЛІТ. Сучасні проблеми науки. Гуманітарні науки: тези доповідей XVII Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених і студентів: [у 2-х т.]. Т. 2 (м. Київ, 4-7 квітня 2017 р.) / [ред. кол.: В.М. Ісаєнко та ін.]. — Національний авіаційний університет. — К.: НАУ, 2017. — 374 с.
13. Зорівчак Р.П. Реалія і переклад (На матеріалі англomовних перекладів української прози). — Львів: Вид-во при Львів. ун-ті, 1989. — 216 с.
14. Калустова О. М. Курс письмового перекладу. Іспанська мова: навчальний посібник / О. М. Калустова, І. М. Шиянова, К. А. Танич та ін. — 2-е вид., перероб. та доп. — К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2012. — 271 с.
15. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. — Вінниця : Нова книга, 2004. — 576 с.
16. Нечипорук О. І. Способи перекладу іспанських дієслівних конструкцій в українській мові / ПОЛІТ. Сучасні проблеми науки. Гуманітарні науки: тези доповідей XXII Міжнародної науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених: [у 2-х т.]. — Т.2 (м. Київ, 18-20

- травня 2022 р.) / [ред. кол.: Н. В. Ладогубець, А. М. Кокарєва та ін.]. — Національний авіаційний університет. — К.: НАУ, 2022. — 406 с.
17. Овсянников В. В. Модальность и перевод [монография] / Под ред. Е. В. Овсянниковой. — Запорожье: Просвіта, 2011. — 364 с.
  18. Ортега-і-Гасет Х. Бунт мас [пер. В. Бурггардта] // Режим доступу: https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=3813#google_vignette
  19. Підпригора Ю. Г. Концептуально-семантичні характеристики дієслів із модальними значеннями як службових елементів дієслівних перифраз іспанської мови/Ю. Г. Підпригора // Проблеми семантики, прагматики та когнітивної лінгвістики : зб. наук. пр.. — К., 2009. — Вип. 15. — С. 315-325.
  20. Підпригора Ю. Г. Концептуально-семантичні характеристики дієслів-службових елементів інхоативних дієслівних перифраз іспанської мови / Ю. Г. Підпригора // Проблеми семантики слова, речення та тексту : зб. наук. пр.. — К. : КНЛУ, 2010. — Вип. 24. — С. 125-135.
  21. Підпригора Ю. Г. Особливості перекладу дієслівних перифраз іспанської мови як засобів вираження категорії аспектуальності / Ю. Г. Підпригора // Проблеми семантики слова, речення та тексту : зб. наук. пр.. — К.: КНЛУ, 2007. — Вип. 18. — С.91-96.
  22. Підпригора Ю. Г. Функціональні характеристики заперечення в системі дієслівних перифраз сучасної іспанської мови: автореф. ...канд. філол. наук : спец. «Романські мови» / Ю. Г. Підпригора. — Київ, 2001. — 19 с.
  23. Попова Н. И. Практическая грамматика испанского языка: Морфология. Учеб. Пособие для студентов пед. институтов по спец. «Иностр. яз.» / Н. И. Попова. — 2-е изд., перераб. — М.: Просвещение, 1985. — 320 с.
  24. Фокін С. Б. Герундіальні перифрази як стилістичний ресурс іспанських перекладів української художньої прози / ВІСНИК Київського національного університету імені Тараса Шевченка. — «Іноземна філологія». — Вип. 44, 2011. — С. 51.

25. Янишин О. К. Особливості перекладу суб'єктивної модальності у британському романі XIX ст. (На матеріалі роману Дж. Остін «Гордість і упередження») / О. К. Янишин, Ф. Р. Фрейнак [Електронний документ] // Режим доступу: http://zfs-journal.uzhnu.uz.ua/archive/3/part_2/36.pdf
26. Bello A. Gramática de la lengua castellana. — Madrid: EDAF, 1984. — 379 p.
27. Bravo A., García Fernández L. (2016). Perífrasis Verbales. 10.4324/9781315713441-69. // URL: https://www.researchgate.net/publication/303862778_Perifrasis_Verbales
28. Bosque I., Demonte V. (directores): Gramática descriptiva de la lengua española. — Madrid, Espasa Calpe S.A. — Real Academia Española, colección Nebrija y bello, 1999. CXV + 5.351 págs., p. 3323.
29. Cebrian J. C. Gramática de la Lengua Castellana. — Paris: La Real Academia Española, 1851. — 338 p.
30. Fente R., Fernández J., Feijoo L. G. Perífrasis verbales. — Madrid: EDI-6, 1983. — 141 p.
31. Garachana Camarero M. (2012). Perífrasis verbal. // URL: <http://www.ub.edu/diccionarilinguistica/content/perífrasis-verbal#per%20inf>
32. García Gonzalez J. Perífrasis verbales. — Madrid: SGEL, 2004. — 14 p.
33. García Yerba V. Teoría y práctica de la traducción. — Madrid: Editorial Gredos, 1989.
34. Lamiquiz Vidal. Morfosintaxis estructural del verbo español. — Sevilla: Universidad de Sevilla, 1972. — 109 p.
35. Lázaro Carreter F. Diccionario de términos filológicos, 9-a reimpresión. Madrid: Editorial Gredos, 1997. — 443 p.
36. OpenAI. ChatGPT (GPT-4) [Електронний ресурс]. — 2024. — Режим доступу: <https://chatgptonline.tech/ru/> (дата звернення: 23.05.2024)
37. Ortega y Gasset J. La rebelión de las masas. // URL: <https://ww3.lectulandia.com/book/la-rebelion-de-las-masas/>

38. Real Academia Española y Asociación de Academias de la Lengua Española: Diccionario panhispánico de dudas (DPD) [en línea]. // URL: <https://www.rae.es/dpd/>
39. Real Academia Española: Nueva gramática de la lengua española [en línea]. Volúmenes I y II. Morfología y sintaxis. El verbo (VI). Las perífrasis verbales. // URL: <https://www.rae.es/gramática/sintaxis/definición-características-fundamentales-de-las-perífrasis-verbales-clases-sintácticas-de-perífrasis>
40. Yllera A. Las perífrasis verbales de gerundio y participio // Gramática descriptiva de la lengua española. T. 3. Entre la oración y el discurso. Morfología. — Madrid: Espasa, 1999. — P. 3391-3443.

RESUMEN

Esta tesis de licenciatura está dedicada al tema "Peculiaridades del uso de perífrasis verbales de infinitivo en el ensayo *La rebelión de las masas* de José Ortega y Gasset y su reproducción en la traducción ucraniana".

La atención de los investigadores de la traducción siempre se ha centrado en las unidades lingüísticas que existen en la lengua de partida pero que no tienen equivalentes estructurales directos en la lengua de llegada. Las unidades no equivalentes en el par de lenguas español-ucraniano incluyen las perífrasis verbales de infinitivo que están poco estudiadas, a pesar de su uso generalizado en el español. Prueba de ello es la escasez de material teórico sobre los medios de reproducción de este fenómeno sintáctico. La necesidad de un estudio más completo y sistemático de este problema subraya la importancia de su investigación para la práctica de la traducción. La combinación de estos factores determina **la relevancia del tema**.

El objeto de la investigación son las perífrasis verbales de infinitivo como fenómeno gramatical de la lengua española, y **el sujeto de la investigación** son los medios de su traducción al ucraniano. **El material empírico** de la investigación consiste en los fragmentos originales del ensayo de José Ortega y Gasset *La rebelión de las masas* y sus traducciones correspondientes al ucraniano realizadas por Wolfram Burghard (en la cantidad de 100).

El objetivo es identificar y analizar los medios de traducción de las perífrasis verbales de infinitivo a la lengua ucraniana. **Las tareas** de esta investigación son analizar el contexto general de traducción relevante al tema, estudiar y clasificar las perífrasis verbales de infinitivo en el español, analizar su funcionamiento en el ensayo *La rebelión de las masas* de José Ortega y Gasset e identificar los principales medios de su traducción al ucraniano.

La tesis consta de la introducción, los dos capítulos con sus respectivas conclusiones, las conclusiones generales, la lista de referencias y el resumen del estudio en español.

En el primer capítulo, dado el problema de la falta de equivalentes estructurales directos de las perífrasis de infinitivo en la lengua ucraniana, examinamos los medios de su reproducción propuestos en la teoría de la traducción. Basándonos en el análisis de materiales educativos y científicos, planteamos la hipótesis de que el factor decisivo a la hora de elegir una herramienta de traducción es la capacidad de un medio para transmitir el significado semántico de las perífrasis de infinitivo.

En la mayoría de los casos, este tipo de perífrasis se traduce al ucraniano como predicados verbales compuestos o verbos perfectivos. Sin embargo, también se utilizan otros medios gramaticales y léxicos debido a la falta de un equivalente directo. Para traducir las perífrasis con el significado modal de obligación, se recomienda utilizar verbos modales o adverbios antes del infinitivo o del verbo perfectivo o imperfectivo. Las perífrasis con el significado modal de probabilidad o suposición se expresan mejor con adverbios o interjecciones. Los adverbios antepuestos a los verbos son un medio habitual para traducir perífrasis de infinitivo de diferente semántica, aunque a veces pueden sustituirse por otros medios léxicos según el contexto.

Al comparar las funciones del infinitivo en ambas lenguas, hemos determinado que las perífrasis de infinitivo en el español, a diferencia de los predicados verbales compuestos en el ucraniano, constituyen una única unidad sintáctica. Esto ha permitido comprender las razones de su no equivalencia en el ucraniano.

Tras examinar las perífrasis de infinitivo como fenómeno gramatical del español, hemos determinado que están compuestas por dos componentes: un verbo auxiliar conjugado que transmite el carácter semántico de la acción expresada por una construcción, y un verbo principal (infinitivo) que incluye el contenido léxico de una perífrasis. Se confirmó que ambos verbos funcionan como uno solo en la oración.

Según la clasificación semántica, las perífrasis verbales de infinitivo se dividen en modales, temporales y aspectuales. Las perífrasis modales expresan la actitud del hablante ante una acción, lo que hace que ésta adquiera el significado de obligación, capacidad, deseo, necesidad, etc., mientras que las perífrasis temporales expresan el momento en que tiene lugar la acción. Las perífrasis aspectuales pueden dividirse en dos grupos. El primer grupo expresa la fase de la actividad (preparación, comienzo, interrupción, finalización, etc.). Otro grupo expresa una acción que forma parte de una determinada secuencia jerárquica (*empezar por + infinitivo, acabar por + infinitivo, llegar a + infinitivo...*).

Para analizar la traducción al ucraniano de las perífrasis de infinitivo en el ensayo *La rebelión de las masas* de José Ortega y Gasset, fueron escogidas 100 oraciones y sus traducciones. El análisis ha confirmado que en la traducción de las perífrasis de infinitivo se da preferencia a los medios léxicos que corresponden a su significado semántico.

Las perífrasis modales se traducen con mayor frecuencia como verbos modales antepuestos al infinitivo perfecto o imperfectivo. Así, las perífrasis con el significado de obligación — *deber + infinitivo, tener que + infinitivo* та *hay que + infinitivo* — se traducen generalmente con los verbos modales *мати, мусити, доводитися* o los adverbios *треба, потрібно* antes de infinitivo perfecto o imperfectivo. La perífrasis modal *lograr + infinitivo*, que denota la finalización con éxito de una acción, se tradujo mayoritariamente como *зуміти, вдалося + infinitivo* o *досягти + sustantivo*, mientras que *saber + infinitivo* se reprodujo mayoritariamente con el verbo *вміти* delante de un verbo impersonal.

Las perífrasis factuales del significado incoativo *comenzar a + infinitivo* y *empezar a + infinitivo* se tradujeron mediante el predicado verbal compuesto *почати + infinitivo*. La perífrasis del significado terminativo *dejar de + infinitivo* se tradujo, respectivamente, como *перестати + infinitivo*, lo que también se corresponde con su semántica. En el caso de la doble negación, esta construcción adquirió un significado

afirmativo y se tradujo como *продовжувати* + verbo imperfectivo o *лишатися* + adjetivo. La construcción ***llegar a + infinitivo***, utilizada para enfatizar la culminación de la finalización de una acción, se traducía con verbos perfectivos.

El medio más común para traducir las perífrasis temporales de infinitivo eran los adverbios utilizados antes del verbo. Así, la construcción ***soler + infinitivo***, que expresa la repetitividad de una acción, se traducía sobre todo con el adverbio *звичайно*; ***volver a + infinitivo***, con el adverbio *знову*; ***acabar de + infinitivo***, con el adverbio *щойно* antes de un verbo perfectivo o imperfectivo. La perífrasis ***acostumbrar a + infinitivo*** se traducía por el verbo *звикати* + infinitivo.

Algunos ejemplos han demostrado que existen factores adicionales que pueden influir en la elección de los medios de traducción de las perífrasis de infinitivo. Hemos detectado que, además del significado semántico de las perífrasis verbales de infinitivo, también debe tenerse en cuenta el significado contextual de mensaje. En algunos casos, el contexto puede permitir omitir la connotación semántica de una perífrasis en la traducción si esto no interfiera con el significado principal del original. Del mismo modo, la forma de traducir las perífrasis de infinitivo puede ser afectada por la necesidad de adaptar el texto a la lengua de llegada estilísticamente. Este aspecto puede requerir el uso de transformaciones de traducción adicionales, como modulación, sustitución morfológica, omisión, etc.

Los resultados obtenidos pueden servir para estudiar las peculiaridades de la traducción de perífrasis verbales de infinitivo en los cursos de la teoría y la práctica de la traducción.